

Ваша дитина йде до школи

Поради та
рекомендації
батькам майбутніх
першокласників

починати готувати дитину до школи? Як краще це робити? Чому і як учити? Вважають, що дошкільника не вчать, а розвивають. **Навчальний процес** – основний вид діяльності **лише школяра**. А **дитина 5-6 років** нові відомості про мир та людей отримує через **ігрову діяльність**. Єдиного для розвитку всіх дітей рецепту немає, та й бути не може: з одним треба більше говорити, іншого більше слухати, з третім бігати та стрибати, а четвертого вчити "по хвилиночках" сидіти та уважно працювати. Одне ясно, що готувати дитину до школи потрібно; і все, чого ви навчите дитину зараз, а головне, чого вона навчиться сама, допоможе їй бути успішною в школі.

Для вас, **ДБАЙЛИВІ БАТЬКИ**, ми створили цю пам'ятку, щоб ви змогли скористатися деякими рекомендаціями щодо підготовки дитини до школи. Від того, як мине перший навчальний рік, залежить багато чого в подальшому навчанні вашої дитини.

На етапі підготовки:

- уникайте надмірних вимог до дитини;
- надавайте право на помилку;
- не думайте за дитину;
- не перевантажуйте дитину;
- не пропустіть перші труднощі та зверніться до вузьких фахівців (логопед, психолог, фізіолог, дефектолог, педіатр);
- влаштовуйте дитині маленькі свята.

Як батьки можуть допомогти дитині уникнути деяких труднощів:

1) Організуйте розпорядок дня: Нові обов'язки вимагають від дитини зібраності, затрат духовних і фізичних сил. Ось чому так важливо до найдрібніших деталей продумати розпорядок дня майбутнього школяра, раціонально організувати його побут. Необхідність дотримання режиму дня - це важливий засіб збереження нормальної працездатності дитини. В режимі дня багато залежить від індивідуальних особливостей дитини, умов життя. Виникає питання: чи можливі відхилення від режиму? Звичайно, так. Кожна дитина — це насамперед людина з притаманними їй індивідуальними особливостями, рисами характеру. Тому розумні відхилення від режиму, звичайно, допустимі, але ви повинні завжди дбати про те, щоб сприяти дотриманню дітьми основних режимних моментів: повноцінне харчування, достатнє перебування на свіжому повітрі, забезпечення загального розвитку дитини, глибокий і міцний сон. Пристосовувати дитину до різких змін та режиму потрібно не раніше, ніж за місяць до школи. Місяця до початку занять якраз вистачить, щоб звикнути до нового розкладу без стресу для організму.

2) Формуйте у дитини вміння спілкуватися:

- зверніть увагу на те, чи вміє ваша дитина вступати в контакт з новим дорослим, з іншими дітьми, чи вміє вона взаємодіяти, співпрацювати.

3) Приділіть особливу увагу розвитку довільності:

- вчіть дитину керувати своїми бажаннями, емоціями, вчинками. Вона має вміти підкорятися правилам поведінки, виконувати дії на зразок.

4) Щодня займайтеся інтелектуальним розвитком дитини:

- під час прогулянок спостерігайте зміни у природі. Звертайте увагу на різні явища природи (дощ, сніг, веселка, листопад, туман, вітер, хмари, буря, світанок, захід сонця);
- вивчіть назви пір року. Тренуйте вміння визначати пору року на вулиці та картинках;
- використовуючи лото та книги, навчайте з дитиною назви тварин, рослин, предметів побуту, шкільного приладдя, визначайте їх особливості та призначення.
- розвивайте зв'язне мовлення дітей. Вчіть переказувати казки, зміст мультфільмів, дитячих кінофільмів;
- складайте оповідання з картинок;
- сліdkуйте за правильною вимовою та дикцією дітей. Промовляйте скороговки;
- можна займатися з дитиною звуковим аналізом простих слів (ніс, бал, дуб, ліс, суп). Навчіть знаходити слова, що мають, наприклад, звук «л».
- знайомте дитину з літерами та їх друкованим зображенням, а також звуком, що позначає конкретну літеру;
- навчіть дитину розрізняти та правильно називати основні геометричні фігури (коло, квадрат, трикутник, прямокутник), порівнювати та розрізняти предмети за величиною (більший, менший) та кольором;
- навчіть дитину рахувати до 10 і назад, порівнювати кількість предметів (більше, менше, стільки ж). Познайомте із зображенням цифр (не треба вчити їх писати, тільки знати);
- навчіть визначати положення предметів на площині, знати слова, що позначають місцезнаходження, і правильно розуміти їх значення: попереду, ззаду, праворуч, ліворуч, зверху, над, під, за, перед.

Увага! Дитині 5-6 років краще працювати 10-15 хв., а потім вона повина відпочити, відволіктися. Тому всі заняття мають бути розраховані на 10-15 хвилин.

5) Тренуйте руку дитини:

- розвитку дрібної моторики руки дитини допоможуть малювання, штрихування, розфарбовування невеликих поверхонь, нанизування бусинок, гудзиків, ліплення, визначення наосліп форми предметів (спочатку найпростіших, потім можна ускладнювати), ігри з дрібними предметами (мозаїка).

Увага! При виконанні будь-яких письмових завдань стежте за правильним положенням ручки (олівця), зошита, позою дитини! Рука не повинна бути сильно напружена, а пальці трохи розслаблені.

- копіюйте фігури. Це завдання сприяє розвитку координації, вмінню правильно сприймати фігури, розташовані на площині листа, розрізняти прямі, криві, похилі дотримуватися співвідношення штрихів та положення фігур між собою.

Увага! При виконанні графічних завдань важливі не швидкість, не кількість зробленого, а точність виконання - навіть найпростіших вправ. Тривалість роботи – 3-5 хвилин, потім відпочинок, перемикання і якщо не набридло, ще 3-5 хвилин роботи. Не переходьте до наступних завдань, якщо не освоєно попереднє, лінії мають бути чіткими, рівними, впевненими.

6) У наших дітей і так онлайн-навчання, тому привчіть їх недовго сидіти за телефоном або комп'ютером. У цьому питанні ви повинні проявити наполегливість і не похилість, як при дозуванні ліків. Дітям до 6 років – не більше 10-15 хвилин. Для дітей у віці 7-8 років обмеження складає 30-40 хвилин в день.

7) Аргументуйте свої заборони та вимоги: діти чутливі до несправедливості, яка присутня в більшості вимог. Шукаючи аргументи, ви ще раз зможете обмірковувати необхідність їх застосування.

8) Підтримайте дитину в її бажанні добитися успіху. У кожній роботі обов'язково знайдіть, за що можна було б її похвалити. Пам'ятайте, що похвала та емоційна підтримка ("Молодець!", "Ти так добре впорався!") здатні помітно підвищити інтелектуальні досягнення. Допмагайте дитині у задоволенні найголовніших людських потреб: почуття безпеки, любові, поваги до себе і оточуючих. Пам'ятайте, людина, енергія якої обмежена основними потребами, менше здатна досягти висот самовираження.

9) Не порівнюйте дитину з іншими дітьми. Порівнюйте її з такою, якою вона була вчора, чи, можливо, буде завтра. Використовуйте краще метод "зеленої ручки" – підкреслюючи не недоліки, а успіхи – особливо потрібні у режимі підвищеної напруги, коли дитина не дуже впевнена в собі.

10) Починайте "забувати" про те, що ваша дитина маленька. Давайте їй посильну роботу вдома, **визначте коло її обов'язків.** Зробіть це м'яко: "який ти в нас уже великий, ми навіть можемо довірити тобі помити посуд".

11) Важливо, щоб для навчання у дитини було окреме місце, простір, в якому їй краще налаштовуватися на навчання та розвиток.

12) Навчання - це нелегка і відповідальна праця. Вступ до школи істотно міняє життя дитини, але не повинно позбавляти її різноманіття, радості, гри. У дитини **повинно залишатися досить часу для ігрових занять.**

13) Не треба навантажувати дитину позашкільною діяльністю з самого початку навчального року. Спорт і заняття в гуртках, звичайно, корисні для загального розвитку, але спочатку впевніться, що у дитини вистачить сил і часу. Початок навчального року — період стресу, і перевантаження можуть тільки нашкодити.

14) Якщо дитина засинає не відразу, все одно вона повинна в 21.00 лягати в ліжко. А за дві години до сну повинна бути заборона на всі гаджети та неспокійні ігри. Використайте спосіб, перевірений століттями: тихо поговоріть з дитиною перед сном, попросіть її що-небудь розповісти чи розкажіть самі. Такі хвилини - одна з не багатьох можливостей для справжнього спілкування. Знайте, що навіть великі діти (7-8 років) люблять казки, особливо перед сном, або пісню, лагідні слова. Не лінуйтесь цього робити. Це їх заспокоює, знімає денну напругу, допомагає спокійно заснути і відпочити.

PS. Загалом дитину потрібно так готувати до школи, щоб вона почувала себе комфортно в системі шкільних вимог і взаємин, і щоб у неї склалося позитивне ставлення до школи, до дітей, до вчителя, оскільки це ставлення основа майбутнього психічного здоров'я дитини. Навіть найкращий у світі вчитель не зробить вашу дитину вихованою, якщо у вашій сім'ї цьому не приділяють уваги. Або говорити про повагу, але чинити інакше. Це все одно, що міркувати про шкоду куріння з сигаретою в роті. Дитина вам повірить, тільки якщо ваші вчинки не будуть робити протилежне сказаному. У сім'ї має бути єдина тактика спілкування всіх дорослих із дитиною. Всі розбіжності щодо виховання дитини узгоджуйте без неї.

Бажаємо Вам позитивного настрою на школу!

Лише з оптимізмом! Тільки з впевненістю в успіх Вашої дитини!

Тільки з повагою до вчителів! Доброго шляху!

Практичний психолог КЗ «Опорний заклад освіти Малоданілівський ліцей»
Малоданілівської селищної ради, Харківської області, Пономаренко О.М.